

Кримінальна відповідальність – це один з видів юридичної відповідальності підприємців, що виникає при здійсненні протиправних дій у процесі підприємницької діяльності. Видами карного надання за протиправні дії при здійсненні підприємницької діяльності є: штраф; позбавлення права займати визначені посади або займатися визначеною діяльністю; обов'язкові роботи; виправні роботи; конфіскація майна; обмеження волі; арешт; позбавлення волі на певний строк [3, с. 55].

Суспільна небезпека незаконного підприємництва полягає у виході зі сфери державного контролю за підприємницькою діяльністю, який передбачає взаємодію на господарську діяльність самостійних підприємців та відіграє в сучасних умовах важливу роль у становленні ринкової економіки, тому відповідальність суб'єктів малого бізнесу в Україні чітко встановлена нормами матеріального та процесуального права і встановлюється залежно від тяжкості правопорушення таким суб'єктом.

Література

1. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / За ред. В. К. Макутова. – К., 2008. – 688 с.
2. Захаров В. А. Створення юридичних осіб: правові питання відповідальності господарюючих суб'єктів / В. А. Захаров. – К., 2013. – 213 с.
3. Короткевич М. Застосування законодавства про порушення порядку заняття підприємницькою діяльністю / М. Короткевич. // Право України. – 2012. – № 10. – С. 55-56.

УДК 347.79.5 (043.2)

Івашковський Р. І., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шижка Р. Б. д.ю.н., професор

ВИКОРИСТАННЯ УГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Відповідно до чинного законодавства України про промислову власність до цієї групи об'єктів інтелектуальної власності належать: винаходи, корисні моделі, промислові зразки. Промислова власність — один із видів інтелектуальної власності, і є її складовою. Отже, промислову власність можна визначити як результати науково технічної творчості, які можуть бути використані на користь суспільства в будь-якій діяльності людей. Основними об'єктами промислової власності є результати винахідництва та промислові зразки. Чинне законодавство встановило вимоги, яким мають відповідати винахід, корисна модель і промисловий зразок.

Винахід – це технічне рішення в будь-якій галузі суспільно корисної діяльності, яке відповідає умовам патенто-спроможності, тобто є новим, має винахідницький рівень і придатне для використання.

Корисна модель – це конструктивне виконання пристрою, яке відповідає умовам патентоспроможності, тобто є новим і промислово-придатним. Винаходи і корисні моделі – близькі між собою результати технічної творчості.

Промисловий зразок – це нове конструктивне рішення виробу, що визначає його зовнішній вигляд і придатне для здійснення промисловим способом.

Загальні умови захисту прав на об'єкти промислової власності визначаються ГК, ЦК та законами. Це, зокрема, закони України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р., «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р., «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р., «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 р., «Про племінне тваринництво» від 15.12.1993 р., «Про охорону прав на знаки товарів і послуг» від 15.12.1993 р., «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 05.11.1997 р., «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993 р., «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. тощо.

За основу вітчизняного законодавства про інтелектуальну власність було взято закріплений у ст. 41 Конституції України принцип, на якому базується правова система охорони інтелектуальної власності в економічно розвинутих країнах.

Водночас у вітчизняному законодавстві про інтелектуальну власність законодавцем передбачено випадки, коли право інтелектуальної власності на результати творчої інтелектуальної діяльності виникає не лише у їх творців, а і в інших осіб. Так, у ч. 2 ст. 429 ЦК України закріплене загальне правило, відповідно до якого майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку із виконанням трудового договору, належать працівникові, який створив цей об'єкт, та юридичній або фізичній особі, де або у якої він працює спільно, якщо інше не встановлено договором. Подібне правило розподілу майнових прав інтелектуальної власності міститься у ч. 2 ст. 430 ЦК України, згідно з яким майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням, належать творцеві цього об'єкта та замовникові спільно, якщо інше не встановлено договором.

Згідно зі ст. 419 ЦК України право інтелектуальної власності та право власності на річ не залежать одне від одного, тобто існують як самостійні правові категорії, що пов'язане з наявністю між об'єктами права інтелектуальної власності і матеріальними об'єктами права власності таких відмінностей: 1) результат інтелектуальної діяльності може бути визнаний об'єктом права інтелектуальної власності лише при точній відповідності з вимогами закону; 2) існування права інтелектуальної власності, хоча воно і є абсолютним, виключним правом, обмежене певним строком.

Таким чином, згідно із сучасною вітчизняною концепцією у цій галузі право інтелектуальної власності розглядається як особливий різновид права власності, а отже, і речових прав на специфічний об'єкт – результати інтелектуальної, творчої діяльності.

Інтелектуальна власність має ряд специфічних ознак, які суттєво впливають на характер комерціалізації: 1) нематеріальність (відсутність матеріально-речовинного змісту); 2) відсутність фізичного зносу; 3) можливість одночасного використання одного об'єкта багатьма суб'єктами. То, під комерціалізацією об'єктів інтелектуальної власності варто розуміти процес активної реалізації технологічного капіталу підприємства як складової його інтелектуального капіталу з метою підвищення прибутку і забезпечення зростання ринкової капіталізації підприємства. Інтелектуальна власність в умовах господарської діяльності (комерціалізації) набуває головної ознаки – це спроможність за рахунок її отримати дохід, приносити відповідний ефект при її використанні. Єдиний від чого залежить, від оцінки вартості об'єкта промислової власності.

Потреба в оцінці вартості інтелектуальної власності виникає у зв'язку з: 1) визначенням бази оподаткування в процесі придбання та продажу об'єктів інтелектуальної власності; 2) здійсненням корпоративних операцій, пов'язаних з емісією (ремісією) статутних фондів господарських товариств; 3) визначенням вартості виключних прав, які передаються на підставі договору купівлі-продажу об'єктів інтелектуальної власності чи ліцензійних договорів на право використання таких об'єктів; 4) визначенням розміру компенсації (розміру відшкодування), яку потрібно сплатити відповідно до діючого законодавства власнику інтелектуальної власності за порушення його виключних прав; 5) внесенням об'єктів інтелектуальної власності при здійсненні інноваційних чи інвестиційних проектів; 6) поширенням ринків збуту (шляхом надання франшизи (межі відхилення кількості поставленого товару від зазначеного в договорі) та ін.); 7) організацією страхування; 8) передачею інтелектуальної власності під заставу з метою отримання кредитів; 9) визначенням збитків, які отримані не правомірним використанням об'єктів інтелектуальної власності; 10) банкрутством підприємства в процесі його ліквідації з метою задоволення позовів кредиторів; 11) проведенням його відчуження.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 164.
2. Вінник О. М. Господарське право: Підручник / О. М. Вінник. – К.: Атіка, 2005 – 624 с.
3. Гайворонський В. М., Жушман В. П. Господарське право України / В. Гайворонський, В. Жушман . – Х.: Право, 2005. – 124 с.